

I- Emek Neğmeleri (Çiftçi ve Çoban Koşukları)

(Prof.Dr. Azad Nebiyev, Neğmeler İnançlar Alqışlar, Bakü-1986, s.27-42)

Ekinci Neğmeleri - Holavarlar

HUTE,HO

1. Hüte, hüte, hüte, ho
Hüte, hüte, hüte, ho
Öküzüm, maralım, hüte,
Qaldı avalım,hüte.
Hüte, hüte, hüte, ho,
Hüte, hüte, hüte, ho.
Gün getdi, yağış geldi,
Gel kelce kelim¹, hüte.
Hüte, hüte, hüte, ho,
Hüte, hüte, hüte, ho.

HO-HO, HO-HO, ÖKÜZÜM

2. Ho-ho, ho-ho, öküzüm,
Ho-ho, ho-ho, öküzüm.
Budu büte öküzüm,
Bir gariş yerim qalib,
Ho, ho, ho.
Ho-ho, ho-ho, öküzüm.

HUŞ, HO...

3. Ala kelim huş ho,
Qara kelim, huş ho,
Ana kelim, huş ho,
Huş ho, huş ho...
Huş ho,
Huş ho,
Huş ho...

TORPAĞA ATDIM TUMU

1. Broy, broy, broy,
Broy, broy, broy, broy,
Torpağa atdim tumu², broy
Torpağa qatdım tumu, broy.
Broy, broy, broy,
Broy, broy, broy.
Göyer semenim³, broy...
Döyek semeni, broy.
Broy, broy, broy, broy,
Broy, broy, broy, broy...

GÜC VER, HO...

5. Ehhe, ehhe, güc ver, ho,
Ağa qardaş, güc ver, ho,
Güc ver, ho, güc ver, ho,
Güc ver, Ho!... Avalim
düzde qalib, Güc ver, ho,
Güc ver, ho, Güc ver, ho.

Ekin yerim sut oldu,
Qanqal⁴ basdı ot oldu,
Huş ho,
Huşho
Huş ho,
Huş ho,

1. öküzüm (manda öküzü için) 2. tohum. 3. Göğermiş buğday ve ondan yapılan bir tür helva. 4. bir tür istenmeyen ot

Torpağım ovut oldu,
Toxumum qovutu oldu,
Huş ho.
Qara nerim², huş, ho,
Ala kelim, huş, ho...
Huş ho,
Huş ho,
Huş ho,
Huş ho...

YEL GELDİ HA, YEL GELDİ

6. Huşa, huşa, öküzüm,
Sel geldi, ho, sel geldi.
Huşa, huşa, maralım,
Yel geldi, ho, yel geldi.
Huşa, huşa, öküzüm,
Yar geldi, ho, yar geldi.
Huşa, huşa, ceyramm,
Qar geldi, ho, qar geldi..

Huşa, gülüm, bize gel,
Dağdan enib düze gel,
Boyunduruq nalçalı,
Torpağımı beze gel...

Huşa, huşa, maralım,
Sel geldi ho, sel geldi.
Huşa, huşa, ceyramm,
Yel geldi, ho, yel geldi.

Yel geldi, ho, yel geldi,
Yel geldi, yel geldi.
Ho, ho yel geldi,
Ho, ho yel geldi.

7. Kotanım³ daşdan geler,
Döner o başdan geler.
Hodaqçmm⁴ süfresi
Yene o başdan geler.
Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho.

8. Ağam, öküz merd olar,
Pis qonşuya derd olar,
Tenbel öküz yiyesi⁵
Paxıl⁶ olar, sert olar.
Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho...

9. Boyun yerin yağlaram,
Pis gözleri dağlaram,
Kotanımı smdırsan⁷,
Sübh üstecen ağlaram...
Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho...

10. Qızıl öküzüm, yeri,
Qaldı ekinim geri.
Qopar nar tozanağı,
Güneş eyüdi beri.
Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho...

11. Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho...
Qara kelim aranda⁸,
Geder dan qızaranda.
Hodağm dinçlik tapar,
Şum yerim⁹ qurtaranda¹⁰.
Huş, ho...
Ho, ho, Ho, ho,
Huş, ho...

12. Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho...
Kotan üstü ağ geler,
Hodaqçıya yağ geler.
Daşdan aşır kotanı
Qabaqⁿ yeri bağ geler.
Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho...

13. Kelim qayıtdı¹² qaştan,
Dimağı düşdü daşdan.
Bednezer yol üstedı,
Gelme bir de o başdan.
Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho...

14. Huş, ho, huş, ho,
Ho, ho, ho, ho...
Borç aldım hodaqları,
Sallanıb dodaqları.
Dönder kotanın başım,
Gözleyir uşaqları.
Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho,

15. Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho...
Kellerim qoşa geldi,
Toxundu daşa geldi.
Şerikli cütcü olmaq
Ne baha başa geldi.
Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho.

16. Ho, ho, ho,
Huş, ho, ho...
Ekin yerin enişi var
Eyrisi var, genişi var.
Her kelin her kelçenin
Öz duruşu, yerişi var
Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho...

1. kavrulmuş buğday 1. güçlü, kuvvetli, yiğit. 3. saban 4. öküzle çift süren, çiftçi 5. sahibi 6. haset, kıskanç 7. kırsan
8. ova, engin ~9. sürülecek yer 10. bitende ' 11. ön 12. döndü

17. Naz-naz-naz...
Naz-naz-naz...
Kotan altda, can öküz,
Ev-eşiyim, xan öküz.
Yastıq boynun ezen yerde
Kor olaydım men, öküz.
Qara kelim, naz-naz,
Ala kelim, naz-naz.
18. Ho, ho dedim, düşdü qac¹,
Sındı kotan, smdımac.
Qarayazı düzündə
Ala kelim qaldı ac.
Ala kelim, naz-naz,
Ana kelim, naz-naz.
19. Ho,ho,ho,
Huş, ho, ho...
Hodaqçı üzden incer²,
Baxışdan, sözden incer.
Kotan daşa düşəndə,
Öküz-öküzdən incer.
Ho, ho, ho,
Ho, ho,ho...
20. Ho, ho, ho,
Ho, ho, ho...
Dodaq dodağı ister,
Budaq budağı ister.
- Kotan daşa düşəndə,
Hodaq hodağı ister.
Ho, ho, ho...
Ho, ho, ho...
21. Dağ döşündə yatana,
Gün geder ay batana.
Qara kelim qarğıyar³,
Kotan maçı tutana.
22. Qara kel asta geder,
Dolanar dostə geder,
Ay qaranlıq gecədə
Hasta bahasta geder.
23. Qara kelim san gedir⁴,
Öküzlerden yan gedir.
Gece-gündüz işleyir,
Dimağından qan gedir.
24. Çara kelim, günde men,
Kölgədə sen, günde men.
Sen yat qaya dibində,
Qoy qarahm günde men.
25. Axşamlar, ay axşamlar,
Samlar yanar axşamlar
El-ulus evdə yatar,
Xötek⁵ harda⁶ axşamlar.

Holavarlar

(Ehliman Ahundov, Azərbaycan Halk Yazını, Türk Çeviri yazısına aktaran, Semih Tezcan, Ankara-1978, s. 9-10)

26. Qara kel, ilim barı⁷,
Dedi derdin bilim barı.
Meni mağırın eyleme,
Açılısın, dilin barı⁸.
27. Öküz, öküz xan öküz,
Boynu qızıl qan öküz,
Çek çayır çeməndən
Sene can qurban öküz.
28. Öküzüm birdi mənim,
Jaleyim kürdü⁹ mənim,
İki oldu öküzüm,
Qaraçuxam durdu mənim.
29. Başına məni dolanım,
Mən dönüm, məni dolanım,
Ölmə, ölmə yazığam
Kölgədə məni dolanım.
30. Boynunu məni yağlaram
Yaman gözü dağlaram
Tez çek maral öküzüm
Geri qalsan ağlaram.
31. Öküzün hodaqlan
Sallanıb dodaqları
Tez çekin yer qurtarsın
Gayıtsın hodaqlan.
32. Telli mercan bize gel
Dağdan enib düzə gel
Dimağımın iziylə
Bu yerləri beze gel.
33. Çeken öküz mird olur
Çekməyənə dird olur,
Tenbəl öküz yiyəsi
Xecil¹⁰ olur, pert¹¹ olur.
34. Qızıl öküzüm, yeri,
Qoyma şum qala geri,
İti terpen¹², maralım,
Düşmələr baxır beri.
35. Arandakı boz öküz,
Qopanbdı toz öküz
Alıb yerin canını,
Çaxsm yaman göz, öküz.

1. küçük ark 2. incinir 3. beddua-eder 4. talimliyürür 5. camış yavrusu, balak 6. nerde 7. meyve 8. pas 9. yelek 10. yüzükara 11. kalbi kırık, meyus 12. kımıldamak, davranmak

36. Öküz qayıtdı qaşdan,
Ay Allah, saxla daşdan,
Bed-nezer qabaqdadı,
Yolunu sal bu başdan.
37. Dağ döşünde yatana
Gün geder ay batana
Qara öküz qarğıyar
Cütünmaçın¹ tutana.
38. Qara öküz aranda,
Çıxar gün qızaranda,
Hodaq murada çatar,
Torpaqdanbar alanda.
39. Öküzüm geder işe,
Qorxuram bağıri bişe,
Nola bir bulut gele,
Göyden yere nem düşe..

40. Öküzler qoşa² getdi,
Güç vurdu daşa, getdi,
Cütün maçı qırıldı,
Zehmetim boşa getdi.
41. Öküzlerim naz eyler
Quyruq bular, toz eyler,
Her axşam gün batanda,
Kövşende³ pervaz eyler.
42. Öküz, boyun yağlaram,
Düşmen gözün dağlaram,
Panamı derin götür,
Sene yonca bağlaram.

Cütçü Neğmeleri

(Prof Dr. Azad Nebiyev, s.30-31)

- CÜCER, ARPAM...
43. Atdım arpanı torpağa,
Çjatdım yarmanı torpağa.
- Qara elden boylan, gel,
Qar altından hoylan, gel
- Telli sünbülün gezer,
Yelli xırmanı bezer.
- Yaman günün yamanı,
Bereketin amanı...
- Cücer, ay arpam, cücer...
Cücer, ay arpam, cücer...
- SARI SÜNBÜLÜM, SARI
44. Tarlada ter tökerem,
Her yaz seni ekerem.
Her nazını çekerem,
Sarı sünbülüm, sarı...
- Eli, günü bezersen,
Gözler üste gezersen.
Her gözelden gözelsen,
Sarı sünbülüm, sarı,
Sarı sünbülüm, sarı...
- EKİNÇELTİYİ, EKİN!
45. Ağ çeltiyin iki başı,
Darı onun yoldaşı.
Sitili⁴ bir-bir düzün,
Arada yoxdur naşı⁵.

- Biçinibiçer geler,
Dağ suyun içər geler.
Her il biçin ve'desi
Biçinçi uçar geler.
Ekin çelteyi, ekin,
Çeltiyə çeper çekin.
Cütçü geldi bi cine,
Saçı-sünbül içine.
Bir gün onu tutaydım
Teze geyim-geçime
Ekin çeltiyi, ekm,
Çeltiyə çeper çekin.
DERİN NANENİ...
46. Derin naneni, derin,
Serin naneni, serin.
Çjuruyub gelsin haya⁶,
Dönüb getmesin zaya.
- Naneni düzdüm düze,
Tayalar⁷ güldü üze,
Yara nâme gönderdim,
Doldurdum cama gönderdim.
- Xırmanda vurdu taya,
Kölgesi düşdü çaya.
Nece aylıq zehmetim
Qoymaram getsin zaya.
- Derin naneni, derin,
Serin naneni, serin,
Quruyub gelsin haya,
Dönüb getmesin zaya.

DARI, BUĞDA VE CÜTÇÜ

Dan

47. Mene dan can deyerler,
Yağ, bal ile yeyerler.
Ehtiyatla götürüb,
Güçle saca sererler.

Buğda

Yastı-yastı yatarsan,
Kol dibinde bitersen,
Menden sene qarışmasa,
Palıddan da betersen.

Cütçü

Eyvan üstü darıdı,
Sarı buğdam sandı,
Deyişmeyin vaxtı döy,
Sacı qayan qandı.
Qurban olum qarısına,
Buğdasına, darısına
Xemir gelsin ersine¹,
Yuxanı yay tersine.

CADDICAVANDI

48. Unnuq boşalıb
Nece zamandı.
Arpa qurtarıb,
Süfre yavandı,

Caddı² cavandı³
Kasıba⁴ hayandı⁵.
Haylamışam hayıma,
Yetişib harayıma⁶.
Atanı çabıb gelib,
Küdesinn yapıp gelib,
Caddı cavandı,
Kasıba hayandı.
Sarı buğda kehraba,
Doldu furgon, araba,
Caddı cavandı,
Qonaq qovandı,
Gelin boğandı.
Caddı cavandı,
Kasıba hayandı.

DERDİM ALMA ÇJALMADI...

49. Ekin yerim almadı,
Derdim alma, qalmadı,
Derin almanı, derin,
Serin almanı, serin.
Almam qızıl bacıdı,
Almam alta qıcıdı.
Vurdum almanı şüşeye⁷,
Nişan qoydum küçeye⁸.
Derin almanı, derin,
Serin almam, serin...

Çoban Neğmeleri (Sayacı Sözləri)

1. Salam eleyk, say⁹ beyler,
Bir-birinden yey beyler,
Saya geldi gördünüz
Salam verdi aldımız,
Almı tepel¹⁰ qoç-quzu
Sayacıya verdiniz.
2. Adem ata gelende,
Qızıl öküz duranda,
Dünya binnet olanda,
Musa çoban olanda,
Şişliyimiz erkecdi¹¹.
3. Siz sayadan qorxmusunuz
Sefa yurda qonmusuz,
Sefa olsun yurdunuz,
Ulamasın qurdunuz.
Aç getsin avanınız¹²
Tox gelsin çobanınız.
4. Bu saya yaxşı saya,
Hem çeşmeye, hem çaya
Hem ülkelere, hem Aya,
Hem yoxsula, hem baya.
Bu saya kimden qaldı?
Adem atadan qaldı.
5. Onun derdi uludur,
Aşığı qurudur.
Ucası qiymetlidir
Qabırğası dadlıdır.
Qabırğa içre perde
Salmaz adamı derde.
Perdesi iki rengdir,
Böyrek ona direkdir.
Altımış arşın bağırsağ
Bir-Birine ulğışıq.
6. Nene qoyunun qarası,
Qırılığ polad parası,
Yaz günü delemesi,
Yay günü küremesi,
Qış günü qovurması.
7. Nenem a şişak qoyun,
Yunu bir döşek qoyun,
Bulamanı bol ele,
Qırıldı uşaq, qoyun!
8. Nenem o saçaq qoyun,
Nineden qaçaq qoyun,
Sene yaman baxanm
Gözüne bıçaq, qoyun.

1. hamur işlerinde kullanılan demir kürekçik, eğiş 2. mısır çöreği 3. genç 4. yoksul 5. yardımcı 6. imdad 7. pencere, cam
8. sokak 9. saygıdeğer 10. alında beyaz leke olan 11. sürünün önünde giden teke 12. zorba, zarar veren

9. Ezel atasm deyim,
Sonra anasın deyim,
Qoyun var kere¹ gezer,
Qoyun var, küre² gezer.
Geder dağları gezer,
Geler evleri bezer.
Keresidi qoyunun,
Küresidi qoyunun,
Dağları biz gezerik,
Yeresidi qoyunun.
10. Nenem qumral tat qoyun,
İlden ile art qoyun.
Balalar ölmekdedir,
Ölme gel, namerd qoyun.
11. Nenem a gelin qoyun
Quzuna telin qoyun
Yiyen senin ucundan
Getirib gelin qoyun.
12. Nenem a kürdü³ qoyun,
Otladı, durdu qoyun,
Ay qaranlıq gecede
Görübdü qurdu qoyun.
13. Nenem a narış⁴ qoyun,
Yunu bir qarış qoyun.
Çoban senden küsübdür,
Südü ver, barış qoyun.
14. Nenem boz, ala qoyun,
Yolda suzala qoyun
Yiyen senin ucundan
Gözel qız ala,qoyun.
15. Nenem a qaşqa⁵ qoyun,
Mınmisen eşqe, qoyun.
Yiyen senin ucundan
Çucıbdır köşke, qoyun,
16. Nenem a sekil⁶ qoyun,
Belinde kekil qoyun,
Ay qaranlıq gecede
17. Nenem qoyunun qelini,
Avşara gelmez yelini,
Onu sağan gelinin
Xmalayım elini.
18. Çoban qoyunu götürəsi,
Onu dereye yetiresi,
Ağ bilekli gelinler
Sığım-sığım deyesi.
Ağ birçekli qarılar
Buluyum-buluyum deyesi.
19. Nenem a göyçe qoyun,
Gedersen öyce⁷ qoyun,
- Yiyen senin ucundan
Dolanır beyce, qoyun,
- 20.Nenem a qemer qoyun,
Quzusu emer qoyun.
Yiyen senin ucundan
Bağlayıb kemer, qoyun.
- 21.Nenem a qızıl qoyun,
Yollara düzül, qoyun.
Ölmemisen, qalmısan,
Qalasan yüz il, qoyun.
- 22.Nenem qoyunun uzunu,
Döşde besler quzunu,
Sağma yatar gözler
Soluna yatar bozlar.
Eli çanaqlı qızlar,
Qoyunun yolunu gözle
- 23 Nenem qaraqaş qoyun
Qarlı dağlar aş, qoyun.
Ay qaranlıq gecede
Çobana yoldaş, qoyun.
24. Ucu yanıq kösöv ile,
Boz köpeyi döyesi.
Qarabaşlı boz köpek
Yeri qoyuna deyesi.
25. Xırdaca-xırdaca qızlar
Eli xmalı qızlar.
Ellerinde çanaqlar,
Berenin⁸ yolun gözler.
26. Qoyunun özü geldi
Dolandı düzü geldi.
Çobanm qucağında
Birce cüt quzu geldi.
27. De bayrama ne qaldı?
Ne qaldı, ne qalmadı?
Bir ellice gün qaldı.
Elli günü say götür,
Qarmala quzu geldi
28. Nenem,axalhkeçi,
Memesi ballı keçi,
Ucaqaya başında-
Tutubdu yallı keçi.
29. Nenemqoyununağı,
Geder dolanı dağı,
Biçer qara qiyağı,
İçer serin bulağı.
30. Xırdaca-xırdaca çepişler
Yovşanm başın dişler
Geder yaylağa yaylar,
Geler aranda qışlar.

31. Can quzu, canım quzu
Tükü qalır qırmızı,
Ebrişim telli quzu
Qondurdu onun gözü.
Biri gelinin olsun,
Biri çobanın payı.
Üzün ağ olsun çoban.
Canın sağ olsun, çoban.

32. Qısa-qısa gelenin,
Çısnacağı¹ dar olsun.
Basa-basa gelenin,
Basmacağı berk² olsun.
Sizin de damağınız çağ olsun
Oğul-qızınız sağ olsun.

33. Çjarılar tutar yağı
Gelin yeyer qaymağı
İlla ki, qayğanağı,
Çobana vurur dağı.

34. Göydeki göy buludlar,
Yorganıdır çobanın.
Yastı-yastı tepeler
Yastığıdır çobanın
Yumru-yumru qayalar
Yumruğudur çobanın.
Elindeki deyenek
Qalxanıdır çobanın.
Yanındaki boz köpek
Yoldaşdır çobanın.
Ağzı qara canavar
Düşmenidir çobanm.

35. Nenem a tatar keçi,
Qayada yatar keçi.
Qışı soyuq gelende,
Balasm atar keçi,

36. Yeyer yeyer gerneşler,
Akım vurur, döyüşer.
Buynuzu burma-burma,
Yunu var yerle sürüme.
Zinhar qoyunu vurma,
Qoyunsuz yerde durma.
Qoyunlu evler gördüm,
Qurulu yaya benzer,
Qoyunsuz evler gördüm,
Qurumuş çaya benzer.

37. Bayrama ne qaldı,
Ne qaldı, ne qalmadı,
Bir ellice gün qaldı.
Elli günü say, ötür,
Qarmala quzu götür.
EİU günün gecesi
Sağmal, subay seçesi.
Sayan yağış yağası,
Sarmaşıq ot bitesi.
Quzu quyruq tutası,
Oğlaq irtmek³ atası
Küresinden, ağmdan,
Öldürmüşüz sağmdan
Qoyun neden hasil oldu?
Kimya yarpağmdan.
Bize de getirin onun,
Çjovurmasmdan, yağından

BENEK HA, A BENEK HA...

38. Haramı geldi,
Benek, a benek⁴.
Çjoyunubasdı,
Benek, a benek
Benek ha, a benek ha,
Benek ha, a benek ha,
Seher erte yel esdi,
Esdi sebrimi kesdi,
Benek, a benek
Benek ha, a benek ha,
Benek ha, a benek ha,
Suyun bulaqda qaldı,
Benek ha, a benek ha,
Yalın yalaqda qaldı,
Benek ha, a benek ha,
Benek ha, a benek ha,
Eller arana köçdü,
Benek ha, a benek ha,
Harayladı⁵ gelmedin,
Benek ha, a benek ha,
Çoban yaylaqda qaldı,
Benek ha, a benek ha,
Benek ha, a benek ha.

SAYQAÇ NEĞMESİ

39. Ala kere taym⁶ gördüm,
Sarı küre taym görmek gerek
Qara kere taym gördüm,
Qumral şişek, taym görmek gerek.
Qara küre taym gördüm,
Özünü görmek gerek.
Sarı kere taym gördüm,
Qumral kere, taym görmek gerek...

Sağın Neğmeleri

NENEM, NENEM...

1. Nenem, nenem
Seni sağan
Menem, menem.
Gül muncuğum¹
Boynundadır.
Memelerin
Qoynundadır.
Quyruğunu
Farağat² qoy.
Ayağım
İrahat qoy.

DUTUM NENEM.

2. Dutum dutum³,
Nenem, dutum,
Emceyinden
Qaymaq tutum.
Buynuzunda
Üzeriyim.
Ev-eşiyim,
Bezeriyim.
Qızım, nenem,
Nenem, nenem,
Seni sağan
Menem, menem...
Dutum-dutum,
Anam, dutum
Sübh südünden
Pendir tutum.
Dutum-dutum,
Bacım, dutum,
Küpelerim⁴
Dolsun yağla.
Balalarımı
Bu yaz saxla.

DUTUM, DUTUM

3. Dutum - dutum,
Nenem, dutum,
Seni sağan
Dutum - dutum,
Menem dutum
Dutum, dutum
Bacım, dutum.

ÇIXAR MENİ QIZIM YAZA...

4. Dutum, dutum,
Xalam dutum.
Gül üstünde
Qonça gelib
Dutum, dutum.
Gülperiye
Xonça⁵ gelib.
Nenem, dutum,
Dutum, dutum,
Anam, dutum,
Dutum - dutum.
Qonşulara,
Yağ borcluyam,
Orman, bostan,
Bağ borcluyam.
Çıxar meni
Qızım yaza.
Toy toyluyaq
Kor Niyaza...
5. Süzül ax kehriz⁶ inek,
Gövdesi dehliz inek,
Süd sağım, qaymaq tutum
Olmayım sensiz inek.
6. Qırmızı zoğal⁷ inek, Sağma
dağal⁸ inek, İmkan ver
südün sağım, Bişirim qoğal⁹
inek.
7. Etirli darçın inek,
Yelini¹⁰ qırçın¹¹ inek,
Enberli yağın olur,
Duruşu xırçm inek.
8. Ucaboy maral inek,
Qarnı bir xaral¹² inek.
Doymursan tayalardan
Südü bir aral inek.
9. Gel qaçma ceyran inek,
Men sene heyran inek.
Civenden yağ çabcayım,
Bol olsun ayran, inek.

1. boncuk 2. ayrı, ayrılmış 3. hayvan sağarken söylenen okşayta bir söz 4. çömlek 5. bohça 6. yeraltı su yolu, dehliz 7. kızılçık 8. mızıkçı, huysuz 9. sütle pişirilmiş ekmeç 10. meme 11. çizgi çizgi 12. harar, büyük çuval

Ovçu Neğmeleri

1. Ekil-Bekil quş idi
Ağaca qonmuş idi.
Getdim onu dutmağa
O meni dutmuş idi.
- Meydana salmış idi,
Meydanın ağaçları
Den getirir quşlan.
- Çeper çekdim, yol açdım
Qızılgüle dolaşdım,
Bir deste gül dermemiş
Nenem geldi, men qaçdım.
- EKİL - BEKİL
2. Ekil-Bekil quş idi,
Çardağa qonmuş idi.
Qalxdım onu tutmağa
O meni tutmuş idi.
Meydana salmış idi,
Dövreye almış idi,
Çardağın ağaçları,
Denle dolu uçları.
Harayladım quşları,
Qanadı sınımışları...
Meydana saldı meni,
Dövreye aldı meni.
Meni soyub gezdiler
Tepikleyib ezdiler.
Qızıl qana bulaşdım,
Elden çucdım, dolaşdım,
Çeper çekdim, yol açdım,
Bacadan eve aşdım.
Qızıl güle dolaşdım.
Bir deste gül
Dermemiş,
Nenesi geldi
Menqaçdım.
- Ova gedən
Ovun tuş¹.
Ovun olsun
Maral, quş.
Ovu vuran
Kamanın²
Batsın gözüne
Yamanm.
Dağ-derede
Qurdu-quşu,
Seher-axşam
Lerze-lürze
Salan gel.
Bedheybetden,
Bedasilden,
Bednezerden,
Dolan gel...
- GELER OVÇIM
4. Geler ovçım
Güler ovçum.
Bizim sirri
Biler ovçum,
Götürdüm divardan
Eleyi...
Bağladım
Yeddi boğçanı
Yeddi bileyi.
Doğdum oğlanı.
Asdım divardan
Divler yıxan
Kamanı.
Geler ovçum,
Biler ovçum
Bizim sirri,
Biler ovçum.
Geler ovçım,
Geler ovçım...
- DÜŞESEN TORA AHUM
5. Ay ahum,
Geze ahum
Dağlan
Beze ahum.
Ay ahum.
Ala ahum:
Ox atım
Hara ovum.
Ay ahum,
Bala ahum,
Dırmaşib
Yala ahum.
Kamanda
Oxum yoxdur
Düşesen
Tora ahum...
6. Hind-Hindice,
Dişi eyrice,
Hara gedirsen
Bu yan gece?
7. Seyyada bax, seyyada
Torun qurub qayada
Toruna terlan düşüb
Kimsesi yox oyada.
8. Hilim-hilim³ kehei⁴ at,
Hilim mercan keher at.
Ağzında qıllı sicim.
Başında tir⁵ keher at.

Xana Neğmeleri

DÜZÜL XANAMA

1. Asma gül,
Basma gül
Gülüm xınah
Döşü minalı
Ezel barmaqdan
Gözel barmaqdan
Üzül xanama
Düzül xanama...

2. XAN QIZIM, XANAM

Evin direyi,
Gelin gereyi, Gülün
gonçesi, Evin
xonçası¹. Güllü
gözelim, Qırmızı
kelim, Qemim,
melalim, Sabrim,
qeranm, Ala göz
sonam. Xan qızı,
xanam...

3. SÜZÜL BOYAĞIM

Kendelaş² dermişem,
Derib yere sermişem.
Üzül boyağım,
Düzül boyağım,
Ketan³ içinden
Süzülboyağım.
Kendirim zerxaradır⁴,
Boyağım qapqaradır.
Ezildi,
Üzüldü,
Qırx taxçadan⁵,
Süzüldü...
Boyağım zerxaradır
Boyağım qapqaradır.

Qara şallar,
Düzerem.
Siyah teller,
Bezerem.
Kendalaşı dermişem,
Derib yere sermişem.
Üzül boyağım,
Düzül boyağım,
Ketan içinden...

4. OXU, XANAM...

Oxuxanam,
Oxu xanam,
Xonça güller,
Qonça güller,
Toxu xanam,
Toxu xanam,
Ağ güllerin,
Ağ baxt olsun
"Qızılgül"ün;
Xoşbext olsun...
"Piremsen" in,
Ağ gün görsün,
Yüz-yüz iller
Ömür sürsün.
İlmelerim
Ayaqdadır
"San gül"üm
Boyaqdadır.
"Üç giz"
"Sonam"
Boyaqdadır
. Qoy ünüme
Balam gelsin
, Sonam gelsin,
Anam gelsin
Oxu xanam,
Oxu xanam,
Qönçe güller,
Xonça güller
Toxu xanam,
Toxu xanam.

İpekçi Neğmeleri

YARPAĞI AZ - AZ OLSUN

1. Çıxdıqızım
Tereceye
Büküb qoydum
Beleceye.
Yorganı
Naz-naz olsun.
Yarpağı
Az-az olsun.

Nazlımı
Gözden qoru. Deyimi
Sözden qoru.
Çıxdı qızım Tereceye
Büküb qoydum
Beleceye..
Nergize.

YAD GÖZE TÜSTUOLSUN

2. "Qara yuxu"
Yatanım.
Yuxuma
Şeker qatanım.
Yorganın
İsti olsun.
Yad göze
Tüstü olsun.
Her baramam¹
Beçeli.
An kimi
Veçeli
Tut yarpağım
Bağdadi,
Arandadı,
Dağdadı,
Teles, ay qız.
Çox vermeyin
Ses-sese
İşlerim
Avaz olur,
Qurdlanm
"Çümsaz" olur...

ÜZERİĞİ YANDIRDIM

3. Barmamı
"Kiçikyuxu"
Aparı.
Hesir,
Nenem,
Heşir qopardı.
Atlas yığdım
Tut ağacı
Boyunca.
Qurda verdim,
Qurd yemedi
Doyunca.
Tez basdırdım,
Pencereni,
Bucağı
Haraylayıb
Oda saldı
Ocağı.
Od üstünde
Üzeriği
Yandırdım.
Le'netledim
Sındırdım⁷

4. Atası yasma xoca
Anası yayma xatm.
5. Biz-biz idik,
Yüz qız idik,
Bizi üzdüler
"İpe düzdüler.
6. Nedendi, ha nedendi,
Bağrım başı zedendi.
Ot otlar qoyun kimi,
Su içmez, bu nedendi?
7. Püstedı, ha püstedı,
Taxtrevan üstledi.
Camiş kimi ot otlar,
Su içmeye xestedı.
8. Araba geder, izi yox.
Odu yanar közü yox.
9. Atası bir aylaqdı
Oğlu bazara gedir.
10. Qırğm geldi qınlıdıq
Şükür Allah'a dirildik.
11. Bir quşum var alaca,
Geder qonar ağaca.
Özüne bir ev tiker,
Ne qapı qoyar, ne baca.
12. O taydan gelir fil,
Yükü zencefil
Ölüden töremiş
Bümirsense, bil.
13. Hansınm oxu düzdü,
Sana gör nece yüzdü.
Oğlu Padşahhq eder,
Anası hele qızdı.
14. Helme, helme helmesi,
Hilmexatun düymesi.
Her kes onu tapmasa,
Bir öpüşdü cerimesi.

Balıqçı Neğmeleri

ÜZÜME GÜLDÜ YAHU

1. Yahu,
Hu, hu...
Hu, hu
Yahu
Röyyama girdi, yahu,
Sinimi bildi, yahu,
Deryalara tor atdım,
Üzüme güldü, yahu.
Yahu, hu, hu,
Hu, hu, yahu...
Yahu, hu, hu,
Hu, hu, yahu...

QARA YEL ESDİ YAHU

3. Qara yel esdi, yahuSebrimi kesdi,
yahu, Yeddi noycavanım¹ uddu
Qan etdin besdi², yahu
Yahu, hu, hu,
Hu, hu, yahu...

KETAN ÜZÜLDÜ, YAHU..

3. Ketan³ üzüldü, yahu,
Suya düzüldü yahu,
Qayığım sele düşdü,
Buludu yele düşdü.
Sal getir, sala gelsin,
Sal üste bala gelsin.
Ketan üzüldü yahu,
Suya düzüldü yahu.
Yahu, hu, hu,
Hu, hu, yahu...

4. Yahu, hu, hu,
Hu, hu, yahu... Gecedən
yola düş gel, Sübh üstü,
Sala düş gel...
Ay çıxsın
Tora baxsın,
Avarçım⁴,
Tora baxsın.
Yel babam nennidedir,
Kiriş ver kırışleyek,
Babamı nenni üste,
Yelpik ver,
Yelpikleyek.
Zibalı⁵, pullu qız hey,
Zorbaca, hullu⁶ qız hey,
Baftalı⁷, pullu başmağın
İlişib harda qalib?
Gül üzlü güllü başmağın
İlişib torda qalib?
Tor doldu
Tarım oldu.⁸
Qayığım
Yarım oldu.
Toru atan,
Toru çek,
Toru açan
Toru çek. Salı
salan Sah tut,
Tor salan
Toru tut.
Hu, hu, yahu,
Yahu, hu, hu.
Tor doldu.
Tarım oldu
Qayığım
Yarım oldu.
Yahu, hu, hu,
Hu, hu, yahu,

1. genç, delikanlı 2. yeter, kâfi 3. keten 4. kürekçi 5. süslü 6. aşağıdan yukarı 7. sırmalı 8. sertçe çekip kaldırıldı

